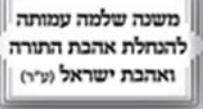

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק ישראל יצחק ב"ר אליהו ע"ה הרב איתמר בן הרה"ק ישראל יצחק ע"ה

משנה ה'

רבינו עובדיה מברטנורא

גיד הנשה שנתבשל עם הגידים - של היתר.

בזמן שמכירו - משליכו לחוץ ואין כאן אלא פליטתו.

בנותן טעם - אם יש בגיד של איסור בנותן טעם בכל אלו, כולן אסורים.

ואם לאו - שאינו מכירו, כולן אסורים. דבכל אחד יש לומר זה הוא, ולא בטיל ברובא, דכבריה הוא חשוב ובריה לא בטלה.

בזמן שמכירין - לחתיכות האיסור, משערינן בנותן טעם, ואי אין בהן כדי לתת טעם בשל היתר הרי השאר מותרות.

ואם אין מכירין - כל החתיכות אסורות. דכל אחת יש לחוש ולומר שמא זו היא. ואינה בטילה ברוב, הואיל וראייה להתכבד בה לפני האורחים.

והרוטב מותר - אם אין בחתיכות האיסור כדי לתת טעם ברוטב ובקפיה ובחתיכות. והלכה למעשה, באיסור שנעדר בהיתר: מין

בשאינו מינו דאיכא למיקם אטעמא, אם תרומה היא שנתערבה בחולין, יטעמנה כהן, ואם דבר איסור הוא, יטעמנו נחתום נכרי,

אם אומר שאין בתערובת טעם התרומה או טעם האיסור, הכל מותר. והימנעו רבנן לנחתום נכרי, כיון דמלאכתו הוא לא

משקר, שלא יפסיד אומנתו. ואם נתערב מין במינו דליכא למיקם אטעמא, או מין בשאינו מינו ואין כאן כהן או נכרי שנוכל

לסמוך עליו, אם האיסור הוא מחלב ודם נבלות וטריפות שקצים ורמשים ובהמה ועופות ודגים טמאין וכיוצא בזה, משערים אותו

בששים, אם יש ששים של היתר כנגד האיסור הכל מותר, ואם לאו, הכל אסור. וכן שומן של גיד הנשה, משערים אותו כנגד

ששים של היתר. אבל כחל שנתבשל עם בשר משערים אותו בששים, וכחל מן המניין, מפני שאיסורו מדברי סופרים.

וביצה שיש בה אפרוח שנתבשלה עם שאר ביצים של היתר, צריכה ששים ואחת כנגדה. ואם האיסור הוא תרומה וחלה

וביכורים. אם הוא מין במינו או מין בשאינו מינו, ואין שם כהן או נכרי שיטעמו, משערין אותו במאה של חולין. ואם ערלה ובלאי

הכרם, משערין אותן במאתים. וכל השיעורים הללו משערים בכל מה שבקדרה. ברוטב ובחתיכות ובתבלין ובקפיה, והוא הדק

דק שבשולי הקדרה. וכמו שהוא בא לפנינו משערין ליה, ולא משערין במאי דבלע קדרה מן ההיתר, לפי שאף מן האיסור

נבלע ונתמטע ממכות שהיה, דאטו דהיתרא בלע דאיסורא לא בלע.

גיד הנשה שנתבשל עם הגידים שמוותרים באכילה, בזמן שפמכירו אם יודע לזהות מהו גיד הנשה מבין כל הגידים, ויכול להוציא, אזי שאר הגידים נאסרים - בנותן טעם אם כמות כזו מגיד הנשה נותנת טעם גם בגידים המותרים באכילה, הרי כל הגידים אסורים באכילה, ואם גיד הנשה לא נותן טעם בגידים האחרים, הרי הם מותרים באכילה*. ואם לאו ואם אינו יודע לזהות מבין כל הגידים מהו גיד הנשה, ולכן אינו יכול להוציא - פלן אסורין כל הגידים אסורים באכילה, לפי שאנו חוששים על כל גיד שמא הוא גיד הנשה שאסור באכילה, והיות ולמדנו שגיד הנשה נחשב כבריה בפני עצמו אין הוא בטל ברוב, שכן בריה שלמה אינה בטלה ברוב, והר"טב ושאר הדברים שנתבשל כגון המרק, הירקות והתבלינים בנותן טעם אם יש בגיד הנשה כמות כזו שנותנת טעם ברוטב, הרי הוא אסור באכילה, אבל אם אין הגיד נותן טעם ברוטב, הרוטב מותר באכילה, אף שכל הגידים אסורים באכילה (כמו שביארנו למעלה). וכן חתיכה של נבלה, וכן חתיכה של דג טמא המדובר בחתיכה גדולה שראוי להגיש אותה לאורחים, שנקראת בלשון המשנה 'חתיכה הראויה להתכבד' שנתבשלו עם החתיכות היינו שחתיכה מבשר נבילה התבשלה יחד עם חתיכות בשר כשר, או שחתיכה מדג טמא התבשלה ביחד עם חתיכות של דג טהור, בזמן שפמכירן אם יכול לזהות את החתיכות האסורות באכילה ויכול להוציאם מהתבשיל, אזי החתיכות הכשרות נאסרות לאכילה - בנותן טעם אם החתיכות האסורות באכילה (בשר הנבילה/הדג הטמא) נותנות טעם בחתיכות הכשרות, הרי כל החתיכות אסורות, ואם אין בהם כדי לתת טעם בחתיכות הכשרות, אזי החתיכות הכשרות, מותרות באכילה. ואם לאו ואם לא יודע לזהות מי הן החתיכות האסורות באכילה - פלן אסורות כל החתיכות בתבשיל אסורות באכילה, לפי שעל כל חתיכה יש חשש שמא היא החתיכה האסורה, ואין החתיכה האסורה מתבטלת ברוב, לפי שהסברנו שהמדובר 'בחתיכה הראויה להתכבד' שאינה בטלה ברוב, והר"טב ושאר הדברים שנתבשיל כגון המרק, הירקות והתבלינים בנותן טעם אם חתיכת האיסור נותנת טעם ברוטב, אזי הרוטב נאסר באכילה, ואם אינה נותנת טעם ברוטב, הרוטב מותר באכילה, אף שכל החתיכות בתבשיל אסורות באכילה.

*וכדי לדעת אם גיד הנשה נותן טעם בגידים האחרים בודקים, אם יש כמות של ששים מהגידים המותרים באכילה כנגד כמות גיד הנשה, אזי גיד הנשה בטל בשישים, והגידים מותרים באכילה, ואם אין בהם כמות ששים כנגד גיד הנשה הכל אסור באכילה. וכלל הוא בכל מקום, כיצד ניתן לדעת אם הדבר האסור נותן טעם בדבר הכשר במקרה בו לדבר הכשר ולדבר האיסור יש את אותו טעם, בודקים, אם יש ששים מהדבר הכשר, כנגד אחד מהאיסור, או אומרים שאין דבר האיסור נותן טעם בדבר הכשר, ואם יש פחות משישים כנגד דבר האיסור, או אומרים שדבר האיסור נותן טעם בדבר הכשר ואוסר אותו. וכלל זה נלמד הלכה למשה מסיני. ועיין עוד ברב מברטנורא שמרחיב בנושא ביטול איסור ברוב.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ו

איסור גיד הנשה **נוהג בטהורה** נהג בבהמה טהורה ובחיה טהורה, **ואינו נוהג בטמאה** אבל אין איסור גיד הנשה נהג בבהמה טמאה ובחיה טמאה, והאוכל מגיד הנשה שלהם אינו חייב משום אכילת גיד הנשה*. **רבי יהודה** חולק על תנא קמא ו... **אומר**: שאיסור גיד הנשה נהג **אף בטמאה** בבהמה/חיה טמאה, ומי שאוכל מגיד הנשה שלהם חייב גם משום בשר בהמה/חיה טמאה וגם משום אכילת גיד הנשה. עתה מביאה המשנה את הטעם לדעת רבי יהודה **אמר רבי יהודה: והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה, ועדין בהמה טמאה מתרת להן** לפי שסובר רבי יהודה שגיד הנשה נותן טעם באוכל ולכן הוא נחשב כבשר, והיות שאיסור גיד הנשה הוא חמור יותר מאיסור בשר טמא, לפי שהציווי שאין לאכול מגיד הנשה נאמר עוד לפני מתן תורה, לעומת איסור אכילת בשר בהמה/חיה טמאה שנאמר רק לאחר מתן תורה, לכן במקרה זה חל איסור על איסור, כלומר שאיסור גיד הנשה חל גם על בשר בהמה/ חיה טמאה **אמרו לו** חכמים לרבי יהודה: **בסיני נאמר** הציווי שלא לאכול את גיד הנשה, **אלא שנכתב במקומו** כלומר שלדעת חכמים בני ישראל נצטוו שלא לאכול מגיד הנשה רק לאחר מתן תורה, ולפני מתן תורה היה מותר לאכול מגיד הנשה כמו שהיה מותר לאכול בשר חיה/ ובהמה טמאה, ומה שאנו מוצאים שהציווי שלא לאכול מגיד הנשה נכתב לאחר סיפור המאבק של יעקב אבינו עם המלאך, הוא מפני שלאחר שנצטוו על כך בסיני, ישב משה רבינו וסידר את התורה וכתב את הציווי לאחר סיפור המאבק בין המלאך ליעקב אבינו, כדי להודיע מאיזה סיבה נאסר עלינו אכילת גיד הנשה. ולכן לדעת חכמים, איסור גיד הנשה נהג רק בבהמה/ חיה טהורה מהטעמים שהבאנו.

הבינו עובדיה מברטנורא

ואינו נוהג בטמאה – שאם אכל גיד הנשה של טמאה, למאן דאמר יש בגידים בנותן טעם, לוקה משום טמאה ולא משום גיד. ולמאן דאמר אין בגידים בנותן טעם, פטור מכלום, דבטהורה עץ הוא והתורה חייבה עליו, אבל בטמאה אינו נוהג.

מבני יעקב נאסר – ועדיין טמאה מותרת להן עד מתן תורה.

אמרו לו – פסוק זה שהזהיר עליו בסיני נאמר, ועד סיני לא הוזהרו.

אלא שנכתב במקומו – לאחר שנאמר בסיני, כשבא לסדר משה את התורה כתב המקרא הזה על המעשה, על כן הוזהרו בני ישראל אחרי כן שלא יאכלו גיד הנשה (לידע מאיזה טעם נאסר להם). ואין הלכה כרבי יהודה.

*והטעם הוא, לפי מי שסובר שהגידים נותנים טעם באוכל, הרי הגידים נחשבים כבשר והרי אסור לאכול אותם משום שהם בשר בהמה/חיה טמאה שאסורים באכילה, ולכן איסור גיד הנשה לא חל עליהם, לפי שאין 'איסור חל על איסור', והרי איסור הבשר הטמא קדם לאיסור גיד הנשה, שכן יצירת העובר קודמת ליצירת הגידים. ולדעת הסובר שאין הגידים נותנים טעם באוכל ואין על הגיד איסור אכילה משום בשר בהמה/חיה טמאה, אף איסור גיד הנשה אין בו לפי שנאמר "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה", שמכאן למדים שאיסור גיד הנשה חל רק אם בשר בהמה/חיה כשר לאכילה, אך אם הבשר אסור באכילה, לא חל איסור גיד הנשה על בהמה/ חיה זו.